

agenda MCC-19

Omschrijving	MCC-19, agenda
Vergaderdatum en -tijd	6 juli 2021, 12.15 – 14.00 uur
Vergaderplaats	AZ

1. Beeld en maatregelen

1a Epidemiologisch beeld

Samenvatting

- Mevr. **5.1.2e** geeft een toelichting op de epidemiologische situatie. Als achtergrond zijn de uitgebreide sheets toegevoegd.

Advies:

- U kunt bijgevoegde sheets en concept redeneerlijn gebruiken als extra duiding.

1b Maatschappelijk beeld

Korte samenvatting

Het economisch beeld, op basis van de juni-raming van het CPB geeft aan dat:

- Er gunstige vooruitzichten zijn voor de komende jaren wat betreft economie, werkgelegenheid en overheidsschuld. De economische schade van de crisis lijkt beperkt.
- Het bedrijfsleven is asymmetrisch geraakt. Er is enerzijds sprake van verslechtering van de solvabiliteit in getroffen sectoren en anderzijds omzetgroei bij een deel van de bedrijven.
- CPB concludeert dat de doelen van het steunbeleid zijn bereikt: banen en bedrijven overeind gehouden, vraaguitval is voorkomen. Steun was wel ongericht (ook voor niet levensvatbare en niet getroffen bedrijven) en kent risico's voor groei (steun vaker bij laagproductieve bedrijven en minder dynamiek/nieuwe toetreders dan tijdens recessie).
- Bij de schuldsanering ziet de overheid deels af van rol preferente schuldeiser. Herstelplan moet snel, gericht en uitvoerbaar met aandacht voor risico misbruik en positie zzp'ers.
- Wat betreft de "weg naar de uitgang" geeft het CPB aan dat de economie aantrekt en steunbeleid afgebouwd kan worden. Wel aandacht houden voor Coronaschulden, leerachterstanden, uitgestelde zorg, maar ook klimaat, wonen en arbeidsmarkt.

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren en aangeven dat:

Ministerie van VWS

Secretaris Generaal / plv. Secretaris Generaal
Directie Bestuurlijke en Politieke Zaken
Bureau Bestuurlijke-politieke advisering

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e
5.1.2e
T 070- **5.1.2e**
M +31(0)6- **5.1.2e**
5.1.2e@minvws.nl

Datum

1 september 2020

Aantal pagina's

- U verheugd bent met de geschetste positieve economische vooruitzichten;
- Het tegelijkertijd o.b.v. dit beeld belangrijk is te weten dat het bedrijfsleven asymmetrisch is geraakt, dat de steun effectief was maar tegelijkertijd ongericht met een aantal risico's als gevolg; dat bij de afbouw van het steunbeleid en opbouw van het herstelplan hier rekening gehouden mee zal worden;
- U de conclusie van het CPB deelt dat op weg naar herstel ook aspecten als uitgestelde zorg, klimaat en arbeidsmarkt voldoende mee te nemen en te benutten.

1c Maatregelen

Samenvatting

- Het voorstel is om de juridische voorbereidingen in gang te gaan zetten, opdat 13 augustus besloten kan worden of/wanneer de volgende stap versoepelingen kunnen doorgevoerd. Kern van deze stap is het loslaten van de 1,5 meter. Hiervoor is een wijziging van de AMvB nodig. Na de voorhang in het parlement, wordt de AMvB voorgelegd voor advies aan de Raad van State, waarna het kabinet 13 augustus de daadwerkelijk inhoudelijke afweging kan maken. De AMvB treedt op zijn vroegst op 16 augustus in werking.
- Het WGO dat is gepland tijdens de voorhang is het enige moment waarop betrokkenheid van de Kamer in dit proces is gepland. Indien 13 augustus besloten wordt de 1,5 meter per 16 augustus lost te laten is er verder geen ruimte voor betrokkenheid vanuit de Kamer.
- Over de vraag of de epidemiologische situatie het toelaat, zal het kabinet 13 augustus een knoop doorhakken aan de hand van de streefwaarden voor de vaccinatiegraad (85% 1^e prik gehad, 80% volledig gevaccineerd), de incidentie (50 per 100.000, conform ECDC richtlijnen) en de internationale trend.
- Over het nu al besluiten tot loslaten van de 1,5-meter-maatregel medio augustus is het OMT verdeeld. Er zijn nu nog teveel onzekere factoren om tot een unaniem positief advies te komen. De komende 5-6 weken worden gebruikt om de ontwikkeling van een aantal parameters nauwgezet te volgen (vaccinatiegraad, bereidheid tot zelftesten na vakanties, het Europese perspectief, etc.). Ook vindt het OMT het belangrijk dat iedereen die gevaccineerd wil worden, die vaccinatie ook heeft kunnen ontvangen voordat de 1,5-meter-maatregel wordt losgelaten. Het OMT concludeert dat registratie, triage en extra hygiënemaatregelen als het schoonmaken van de zeppompjes, kunnen worden losgelaten vooruitlopend op het loslaten van de 1,5 meter. Dit zal worden meegenomen in de besluitvorming van augustus.
- Cf het voorstel behelst de volgende stap van versoepelingen:
 - Het loslaten van de afstandsnorm van 1,5 meter en hiermee het gebruik van toegangsbewijzen en de plicht om in bepaalde situaties te placeren
 - Het laten vervallen van de mondkapjesplicht, daar waar deze nog verplicht is (zoals in het OV)

- Dansvoorzieningen kunnen zonder de inzet van toegangsbewijzen openen.
- Er gelden geen algemene voorwaarden voor openstelling van locaties zoals het scheiden van stromen van publiek
- De bezoekersnormen voor locaties en evenementen komen te vervallen.
- Het thuiswerkadvies komt te vervallen.
- Het binnenlands reisadvies (Mijd drukte onderweg en reis buiten de spits) komt te vervallen.
- Cf het voorstel blijft in stand:
 - Basismaatregelen (bijv. handen wassen en thuis blijven bij klachten)
 - Ondersteunend aan basismaatregelen: hygiëne maatregelen op locatie, registratieverplichting en gezondheidscheck (alleen op toegewezen locaties)
 - Ter voorkoming van import van het virus: buitenlandse reisadviezen, NAAT-test bij inreizen, quarantaineplicht
 -
 - **Advies**
- Het is evident dat we het juridische proces nu in gang moeten zetten om de beoogde versoepelingen door te kunnen voeren als de beoogde vaccinatiegraad naar verwachting is bereikt en de epidemiologische situatie het toestaat. U wordt daarom geadviseerd om in te stemmen met het voorstel.
- U kunt benadrukken dat er nog veel onzekerheden zijn over of en wanneer de 1,5 meter losgelaten kan worden. De inhoudelijke afweging hierover kan in augustus plaatsvinden aan de hand van de streefwaarden en het OMT advies.
- Verzoek OCW in de ACC is om in de MCC ook op tafel te hebben het loslaten van de 1,5 meter alleen in het hoger onderwijs. U wordt geadviseerd hiermee **niet** in stemmen. Indien er geen epidemiologische ruimte is om de 1,5 voor de gehele maatschappij los te laten, zou het heel onverstandig zijn de 1,5 meter alleen voor het hoger onderwijs los te laten. De studenten van het hoger onderwijs betreft de leeftijdscategorie waar relatief veel besmettingen plaatsvinden.
- Verzoek SZW in de ACC is om te expliciteren dat cf. OMT advies het sinds januari geldende aangescherpte thuisblijf- en testbeleid bij verkoudheidsklachten voor kinderen t/m 12 jaar wordt losgelaten:
 - In het OMT-advies staat:
 - Gezien de algemeen dalende en lage incidentie en het afnemend aantal clusters gerelateerd aan kinderopvang en basisscholen, is een versoepeling van het sinds januari geldende aangescherpte thuisblijf- en testbeleid (het zogenaamde 'snottebellenbeleid') **in ieder geval tot het begin van het nieuwe schooljaar mogelijk.** Heroverweging van deze versoepeling, al dan niet loco-regionaal, in de komende periode kan nodig zijn op basis van epidemiologische ontwikkelingen.
 - Navraag bij het OMT secretariaat wijst uit dat het snottebellenbeleid al direct kan ingaan en blijven gelden tot **in ieder geval tot** het begin van het nieuwe schooljaar= eind augustus/begin september.

- Dit is vooral voor de kinderopvang van belang, aangezien de basisscholen binnenkort sluiten ivm de vakantieperiode.
- U kunt aangeven dat het kabinet dit advies voornemens is over te nemen, dat de richtlijn van het RIVM wordt aangepast en dat de wijziging van het snottebellenbeleid zal worden gemeld in de Kamerbrief.
- Het is belangrijk om eveneens aan te geven dat dit beleid per direct in gaat en gedurende de zomer/**tot in ieder geval het begin van de zomer geldt**. Het OMT heeft óók aangegeven dat heroverweging van deze versoepeling in de komende periode kan nodig zijn op basis van epidemiologische ontwikkelingen. U wilt deze ruimte graag behouden.

2. Aanpak opschaling najaar

Samenvatting:

- Deze zomer dient aanpak voor het najaar herzien te worden om voorbereid te zijn op een mogelijke opleving van het virus in het najaar/winterperiode. Tot nu toe hanteren we daarvoor de routekaart met bijhorende indicatoren, alsook het openingsplan (wat gebaseerd is op de routekaart).
- Met de oplopende beschermingsgraad als gevolg van vaccinaties en de opbouw van antistoffen, dienen de inschalingsindicatoren, alsook de te treffen maatregelen bij een eventuele opleving, herzien te worden.
- Het OMT (115^e) heeft ook geadviseerd om de grenswaarden die aangeven wanneer maatregelen nodig zijn, op korte termijn te herijken. Het OMT (118^e) wat zojuist is ontvangen, werkt dit verder uit.
- Voor deze aanpak voor het najaar is een traject voorzien waarin een drietal sessies op hoog-ambtelijk niveau (SG/DG plus directeuren van de verschillende departementen o.l.v. externe begeleiding) de opgedane kennis van de afgelopen maanden wordt gedeeld.
- De eerste sessie staat gepland op 9 juli a.s. Verschillende experts (o.a. OMT/SCP/CPB/RIVM Gedragsunit) nemen hieraan deel. Ook zijn Veiligheidsregio's en gemeenten betrokken bij deze sessies.
- Aan de hand van de contouren die deze sessies opleveren, zal in augustus in een interbestuurlijke werkstructuur op ambtelijk niveau gekomen worden tot een aanpak voor het najaar.
- De Tweede Kamer wordt in september hierover geïnformeerd.

Advies MVWS

- U kunt een toelichting geven op het voorstel.
- U kunt benoemen dat:
 - In het DOC zijn verschillende goede opmerkingen gemaakt vanuit de verschillende departementen. In voorliggende stuk zijn die verwerkt.
 - Een van die opmerkingen betref het aanpassen van het stuk op de strategieën zoals die ook door DGSC19 zijn opgesteld. Deze drie strategieën zijn nu dan ook opgenomen in deze aanpak.
 - In ACC wees het SCP nog op eerdere evaluatiemomenten en die mee te nemen.
 - In ACC is het verzoek gedaan aan de collega DG's alsook SG's van de verschillende departementen om vrijdagmiddag 9 juli vrij te houden

voor deze sessie. Dit zal een fysieke sessie zijn van ongeveer een dagdeel. Daarbij willen we door een aantal presentaties, met ruimte voor discussie, de informatiepositie gelijk trekken om te komen tot een vaststelling van de contouren om te komen tot een aanpak voor de komende periode.

- Reactief kunt u aangeven dat:
 - Qua inkadering we de vier staande doelstellingen van het kabinetsbeleid willen hanteren. Deze sessies gaan niet zozeer over het opnieuw bepalen van de doelen van kabinetsbeleid, maar over de vraag hoe eventuele opleving van het virus binnen deze doelstellingen wordt aangepakt.
 -
 - **Advies MMZS**
- Instemmen met de beschreven opzet en proces om te komen tot een aanpak voor de aankomende periode.
 - **Achtergrond:**
- Totdat de aanpak voor het najaar is herzien, hanteren we bij eventuele oplevingen de huidige systematiek waarbij lokale GGD'en, het RIVM en de veiligheidsregio's dergelijke uitbraken in beeld brengen en lokaal kunnen ingrijpen.
- Als dit nodig blijkt te zijn, voorziet de huidige routekaart de komende periode (tot september) in een systematiek om snel te kunnen ingrijpen als dat al eerder nodig blijkt te zijn.

3. Derde verlenging Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm)

Korte samenvatting

- De Twm vervalt op 1 september 2021, tenzij deze tijdig wordt verlengd bij koninklijk besluit (KB). Om het KB tijdig gepubliceerd te krijgen (uiterlijk 31 augustus) is nadere besluitvorming nodig in de MR van 9 jul a.s.
- Gevraagd besluit van het MCC: Om het KB verder in procedure te kunnen brengen is nadere besluitvorming nodig in de MR van 9 juli.
- Daarvoor wordt aan de MCC gevraagd om in te stemmen met het aan de MR vragen om:
 - 1) in te stemmen met het bijgaande ontwerp-KB
 - 2) de Afdeling advisering van de RvS te horen over de geldende maatregelen
 - 3) machtiging aan de minister van VWS te verlenen om het ontwerp-KB na ommekomst en verwerking van het advies – zo nodig aangepast - voor te hangen bij beide Kamers. Start voorhang is gepland op 12 augustus 2021. De ACC heeft hiermee ingestemd op 1 juli jl.

Advies MVWS

- U kunt een toelichting geven op voorliggend stuk op basis van onderstaande spreeklijn:
 - Om de Twm tijdig te kunnen verlengen is een KB nodig. Dat ligt nu voor.
 - Verlenging van de Twm met de maximale termijn van drie maanden is noodzakelijk, omdat uit het 116^e en 117^e OMT-advies blijkt dat vanaf 1 september nog sprake is van een directe dreiging van de epidemie van het virus. Het OMT houdt rekening met een *significante winterpiek* aan infecties. Volgens het OMT kan het noodzakelijk zijn een aantal

algemene bestrijdingsmaatregelen te intensiveren, om het *seizoenseffect (dat nadelig zal uitvallen in de herfst- en wintermaanden)*, te neutraliseren.

- Het KB strekt ertoe de Twm te verlengen, met uitzondering van twee grondslagen: 1) De grondslag voor de avondklok en de bepalingen de hiernaar verwijzen. Deze grondslag wordt in de nabije toekomst niet noodzakelijk geacht. 2) De grondslag om regels te kunnen stellen (bij ministeriële regeling) over de soort informatie die de burgemeester aan de minister van VWS verstrekt en de wijze waarop deze informatie wordt verzameld en verstrekt.
- Dit KB is conform de Standvanzaken-brief covid-19 van 18 juni jl.
- Voldaan is aan de toezegging aan het lid Bikker: in de toelichting bij het ontwerp-KB is tevens per bepaling/onderwerp toegelicht waarom die bepaling behouden moet blijven.

Advies MMZS

- U kunt instemmen.

Toelichting

- *Politieke ontwikkelingen*
In het debat op 24 juni jl. met de Tweede Kamer bleek ruime steun voor de conclusie van het kabinet, dat de Twm nog behouden moet blijven. Wel zijn beide Kamers in afwachting van het KB (voorhang) en het is waarschijnlijk dat in de voorhangfase vragen worden gesteld die alsdan schriftelijk of in een debat beantwoord moeten worden.
- *Procedureel*
Van 12 tot en met 19 augustus: ontwerp-kb voorhangen bij beide Kamers inclusief beantwoording van evt. schriftelijke vragen/debat. Publicatie vindt uiterlijk dinsdag 31 augustus plaats, waarna het besluit op 1 september 2021 in werking kan treden.
- *Afgestemd met*
Het DOC, de ACC en de MCC hebben met het ontwerp-KB en het in deze annotatie genoemde voorstel aan de MR ingestemd op respectievelijk 29 juni, 1 juli en 6 juli 2021.

4. Financiering Testen voor toegang fase 3b en 3c

Samenvatting

- In het kader van het sneller openen van de samenleving hebben de ministeries van VWS, EZK en OCW gezamenlijk het testen voor toegang ontwikkeld.
- Dit is inmiddels verbreed tot coronatoegangsbewijzen waarmee mensen toegang kunnen krijgen tot evenementen, musea, theater, horeca etc.
- Hiervoor is een wettelijke basis gecreëerd, digitale ondersteuning via een app, en is een fijnmazige infrastructuur van testcapaciteit gerealiseerd.
- Wettelijk gezien kent de overheid een inspanningsverplichting om iedereen die dat wil de mogelijkheid te bieden om gebruik te maken van coronatoegangsbewijzen.
- Organisatoren kunnen wettelijk gezien niet uitgesloten worden van het gebruik van coronatoegangsbewijzen.

Gefaseerde besluitvorming

De opbouw van testcapaciteit is verdeeld over meerdere fasen, waarbij elke fase grofweg 4 weken duurt. Besloten is dat er voor elke fase een beslismoment plaatsvindt waar de keuze gemaakt wordt om naar een volgende fase te gaan.

Advies MVWS

- U hoeft geen toelichting te geven. Financiën is akkoord en stuk is naar verwachting een hamerstuk.

Advies MMZS

- U kunt instemmen.

4. Inzet zelftesten na de zomer**Korte samenvatting**

- VWS wil mensen bewust maken van de risico's van de zomerperiode en het belang dat mensen zichzelf testen benadrukken. Dit is van belang om een opmars van het virus in het najaar beheersbaar te houden. VWS wil daartoe een aantal extra acties uitvoeren, waarvoor geen middelen beschikbaar zijn:
 - I. Het beschikbaar stellen van zelftesten aan het onderwijs voor gebruik bij de start van het schooljaar. (reeds besloten)
 - II. Het beschikbaar stellen van zelftesten op vliegvelden aan inkomende reizigers, met specifieke aandacht voor jongeren, in juli en augustus (€2,5 – 5 mln).
 - III. Publiekscampagnes gericht op een brede doelgroep en het verspreiden van een brief naar alle huishoudens in de maand augustus, waarin mensen bewust gemaakt worden van risico's en het belang van zelftesten (€5 mln).
 - IV. In het verlengde van de publiekscampagnes, het (starten met de voorbereidingen voor het) mogelijk maken van huis-aan-huis bezorging van zelftesten via een digitaal bestelportaal (€10 mln).
- De MCC wordt gevraagd om akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van middelen voor acties om risico's na de zomervakantie via zelftesten te beperken. Dit betreft een pakket van € 17,5 – 20,0 mln.

Advies

- U kunt een toelichting geven op voorliggend voorstel, waarbij u kunt benoemen welke acties u wilt uitvoeren (zie bovenstaand) en dat deze in het kader van de verhoogde dijkbewaking richting het najaar cruciaal zijn.
- Financiën is nog niet akkoord:
 - FIN stelt vragen bij het moment en willen graag pas na het reces bespreken. U kunt aangeven dat dit geen optie is omdat:
 - Gedurende de herfst periode zal het spannend worden en is zelftesten dus van groot belang zijn. Het laagdrempelig aanbieden van de zelftesten via het portaal, zal een positief effect hebben op het gebruik van de zelftest.
 - Het doel van het laagdrempelig beschikbaar stellen van zelftesten is dat het gebruik ervan voor mensen "normaler" wordt > net als een thermometer/condooms. Met het laagdrempelig beschikbaar stellen wordt het nut en de toegevoegde waarde van zelftesten gepromoot.
 - Tevens is bekend dat de grootse kans op het daadwerkelijk doen van een test (vanuit gedragsperspectief) is wanneer de drempels om te testen zo laag mogelijk zijn.
 - Uit een flitspeiling blijkt dat men het een goed idee vindt wanneer de zelftesten gratis zouden worden verstuurd:
 - "Zou je het een goed of slecht idee vinden als iedereen een gratis test kan ontvangen die je zelf kunt uitvoeren na een vakantie?" > zegt 53% goed idee.
 - Op de vraag: 'Hoe zou je die zelftest willen ontvangen?' kiest 35% voor 'gratis in de brievenbus',

- 20% voor online bestellen en 17 % voor ophalen bij een afgiftepunt.
- FIN stelt vragen bij doelmatigheid en doeltreffendheid. Deze vragen worden door BZK gedeeld. U kunt daarop aangeven:
 - Doelmatigheid: Ten aanzien van de doelmatigheid kunt u aangeven dat we meerdere opties verkend hebben voor het breed beschikbaar stellen van zelftesten, waarbij dit de meest doelmatige optie was, omdat het wordt uitgegeven aan mensen die ook echt interesse hebben. Dit in combinatie met de brief waarin iedereen breed wordt geïnformeerd over het belang van (zelf)testen.
 - Effectiviteit: Wat betreft de effectiviteit kunt u aangeven dat OMT aangeeft dat zelftesten een nuttige bijdrage hebben en ook de cijfers van de GGD laten zien dat mensen na positieve zelftestuitslag zich laten testen.
 - Uit de 12de meetronde van het continue gedragsonderzoek van het RIVM bleek:
 - 8% heeft in afgelopen 6 weken een zelftest gedaan; 31% daarvan meer dan 1 keer
 - Na positieve zelftest: 87% hertest bij GGD
 - Meerderheid gebruikt zelftest voor 'meer zekerheid'
 - 16% deed zelftest vanwege klachten
 - 9% vanwege contact met besmetpersoon
 - Uit een flitspeiling uitgevoerd door motivaction kwam daarnaast naar voren dat:
 - 40% bereid is om een gratis corona-zelftest te doen,
 - Ruim een derde geeft aan dat zij deze zomer het liefst voor iedereen een gratis zelftests in de brievenbus zou willen zien (35%). Aanvullend geeft 20% aan liever zelf in actie te komen door een test online te bestellen en deze via de post te ontvangen.
 - Meer dan de helft kan zich vinden in het idee dat iedereen een gratis zelftest ontvangt en deze dan ook zelf uitvoert wanneer zij terugkomen van een vakantie naar het buitenland (53%).
 - We hebben op dit moment geen inzicht in de effecten van de gratis zelftesten in Oostenrijk en Duitsland. Al is hierbij geen sprake van eenmalige beschikbaarheid, dus vergelijkbaarheid is ook niet 100%.
 - EZK stelt mogelijk nog vragen over de Wet Markt en Overheid. U kunt daarover aangeven dat: er inderdaad risico's zijn en dat de mogelijkheid bestaat dat partijen zich over het om niet verspreiden door VWS zullen beklagen door een klacht in te dienen bij VWS of tot de rechter te wenden (op dit moment loopt er ook een geschil met een leverancier). Door het verspreiden van de zelftesten is er ook sprake van mogelijke marktverstoring door VWS, wat kan leiden tot een klacht bij de ACM. Partijen die

zelftesten aanbieden, lopen immers inkomsten mis. Hierbij kan echter ook wel vermeld worden dat dit slechts eenmalige verstrekking is van een niet groot aantal testen per huishouden. Het kan daarentegen ook juist een marktstimulerend effect hebben als mensen hierdoor worden aangezet om vaker testen te gebruiken.

6. Herdenken van de coronacrisis

Korte samenvatting

- Betreft voorstel van DGSC-19 voor herdenken van de coronacrisis met collectieve aanpak. Voorstel is om vanuit de overheden een impuls te geven voor herdenken, maar dat de invulling vanuit de samenleving komt en a-politiek is. Instellen van een breed samengesteld comité, vertegenwoordigd door gemeenten en het Caribisch deel van het Koninkrijk, verschillende sectoren, zoals onderwijsveld, bedrijven, maar ook ervaringsdeskundigen, zoals verpleger, onderwijzer, oudere, jeugd.
- Vanuit het Rijk is er samen met lokale overheden en een breed samengesteld panel uit de samenleving gesproken over de behoeften aan nationale en lokale mogelijkheden om te herdenken. Ook is er recent een peiling (via AZ bij DJV Insights) uitgevoerd om breed in de samenleving te polsen of en welke behoefte er is.
- De MCC wordt gevraagd:
 - Gaat u akkoord met het instellen van een organiserend comité, dat een faciliterende rol krijgt bij het collectieve herdenken/erkennen van het leed uit de coronacrisis?
 - Welke bewindspersoon neemt dit traject onder zijn of haar hoede? Concreet betekent dit het voorleggen van het instellingsbesluit (opdracht comité en benoeming leden) en het informeren van de voortgang aan de Kamer.

Advies

- U kunt instemmen.

7. Nederland na de crisis

○ Samenvatting

- Het concept eindrapport van het Lange Termijn team 1 (LT1) 'Nederland na de crisis' beschrijft ook de herstel- en vernieuwingsmogelijkheden voor onze gezondheidszorg en onze gezondheid.
- De coronacrisis heeft naar verwachting een structurele impact op hoe we naar onze gezondheid en onze gezondheidszorg kijken. Op basis van verschillende onderzoeken en gesprekken met stakeholders, komen op het terrein van onze gezondheid en onze gezondheidszorg drie rode draden duidelijk naar voren.
 - Inzicht 1: De coronacrisis zet aan tot verdere verbetering van onze gezondheidszorg
 - Inzicht 2: De coronacrisis zal ook op de (middel)lange termijn tot gezondheidsschade kunnen leiden
 - Inzicht 3: De coronacrisis benadrukt het belang om richting toekomstige virusuitbraken stil te staan bij de complexe afweging tussen het inperken van het virus en het beperken van vrijheden
- Veel beleid is gedurende de crisis vormgegeven en verder aangepast. Na afloop van de coronacrisis is het van belang het gevoerde beleid goed te evalueren.

- **Advies**

- U kunt instemmen.
- Het concept eindrapport van het LT1-team is een samenvatting van de dialooggesprekken die het team met de samenleving heeft gevoerd. Het stuk bevat daarmee een breed en alomvattend perspectief op de herstel- en vernieuwingsagenda van Nederland na de coronacrisis. De passage 'gezondheid en zorg' schetst een breed en genuanceerd beeld van de kansen en uitdagingen in de gezondheidszorg voor de komende tijd.
- Van belang om te realiseren is dat het geschetste perspectief (1) geen financiële consequenties bevat, (2) is ontstaan uit de dialooggesprekken met de samenleving, (3) geen beleidsconclusies bevat en (4) ter inspiratie dient voor herstelplannen – beleidskeuzes worden niet gemaakt.
 - **Achtergrond**
 - *LT1-team*
- Het DG Samenleving en COVID-19 (DGSC-19) richt zich op het herstellen en vernieuwen van de samenleving na de coronacrisis. Daartoe is onder meer het lange termijn team 1 'Nederland na de crisis' (LT team 1) opgericht waarin alle departementen, de VNG en de planbureaus (SCP, CPB, PBL en RIVM) vertegenwoordigd zijn. Het team functioneert onder verantwoordelijkheid en aansturing van de minister van BZK.
- Het team heeft gewerkt aan een herstel- en vernieuwingsagenda voor Nederland na de coronacrisis. Daartoe zijn ongeveer 80 dialoogtafels met burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, wetenschappers en (dwars)denkers georganiseerd. Met deze (digitale) bijeenkomsten zijn ideeën en wensen voor de herstel- en vernieuwingsagenda opgehaald en is de actiebereidheid van de samenleving ondersteund.
- Ter ondersteuning van deze dialoog met de samenleving is het team eveneens in gesprek gegaan met een groot aantal bewindspersonen van het kabinet, waaronder alle VWS-bewindspersonen.

Vervolgproces

- Het vervolgproces ziet er naar verwachting als volgt uit:
 - MR: 9 juli
- Verzending naar de Tweede Kamer is voorzien op vrijdag 9 juli. De minister van BZK ondertekent de brief.